

KILPAILUVIRASTO
KONKURRENSVERKET

Lausunto
Dnro 567/14.00.20./2012

1 (2)

30.8.2012

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausunto sokeriverotyöryhmän väliraportista

Sokeriverotyöryhmän tarkoituksena on selvittää sokeriveron käyttöönoton edellytykset. Uusi vero korvaisi makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteveron (makeisvero). Väliraportissa esitellään eri veromalleja. Lausuntonaan Kilpailuvirasto toteaa seuraavaa.

Veron ohjaavuus

Kilpailuviraston näkemyksen mukaan on tärkeää todeta lakia valmisteltaessa, onko uusi vero luonteeltaan fiskaalinen vai ohjaava terveysvero. Jos verolla pyritään ohjaamaan kuluttajia käyttämään terveellisempiä tuotteita, niin silloin koostumukseltaan tai ravintosisällöltään samanlaisia tuotteita tulisi verottaa yhtä paljon. Jos toisaalta vero on fiskaalinen, tulisi silloin kuluttajien preferenssien mukaan samanlaisia tuotteita verottaa yhtä paljon. Esimerkiksi terveysverossa olisi perusteltua verottaa sokeripitoisia limonadeja ja kivennäisvesiä erilailla, vaikka ne kuluttajien preferenssien mukaan olisivatkin lähellä toisiaan.

Kilpailuviraston käsityksen mukaan fiskaalinen vero aiheuttaa todennäköisesti enemmän rajanveto-ongelmia veron piiriin kuuluvien ja veron ulkopuolelle jäävien tuotteiden kesken. Tällöin myös kilpailuneutraliteettikysymykset nousevat suurempaan rooliin. Aidosti terveysperusteisessa verossa mahdollisten kilpailuneutraliteettiongelmiin rooli olisi pienempi, sillä tuotteita verotettaisiin niiden ominaisuuksien (esim. sokerin määrä) mukaan ja verolla nimenomaan tavoiteltaisiin ohjaavaa vaikutusta ja muutosta tuotteiden kysyntään. Toisaalta tällaisen veron toteuttamiseen liittyy enemmän hallinnollisia ja oikeudellisia ongelmia.

Aikataulu

Kilpailuvirasto pitää kannatettavana sitä, että mahdollisen sokeriveron käyttöönottoa selvitetään vielä tarkemmin. Työryhmän väliraportissa viitataan useassa kohdassa mahdollisiin valtiontukiongelmiin, mutta täsmällinen määrittely puuttuu. Lopulliseen raporttiin toivotaan näiden parempaa yksilöintiä, jolloin niihin voidaan ottaa kantaa paremmin. Julkisuudessa on todettu, että sokerive-

Postiosoite
PL 332
00531 HELSINKI

Käyntiosoite
Pitkänsillanranta 3
00530 HELSINKI

Puhelin ja faksi
(09) 73141
(09) 7314 3335

Sähköposti ja www
kirjaamo@kilpailuvirasto.fi
www.kilpailuvirasto.fi

30.8.2012

ron käyttöönoton aikataulu venyy. Tällöin voisi olla mahdollista myös hyödyntää kansainvälisiä kokemuksia eri maissa käyttöönotetuista terveysveroista.

Työryhmän väliraportissa esitellyistä vaihtoehtoista Kilpailuvirasto pitää siirtymistä sokeriveroon perusteltuna kokonaistaloudellisten hyötyjen näkökulmasta. Kilpailuvirasto pitää kuitenkin toivottavana, että tässä mallissa pyritään minimoimaan hallinnollinen taakka sekä takaamaan veron selkeys ja suoraviivaisuus, jolloin markkinoille tulon kynnyks on mahdollisimman matala ja vero ei suosisi kotimaisia tuotteita.

Kilpailuneutraliteettikysymykset

Nykyiseen makeisveroon perustuvien mallien kohdalla työryhmä toteaa väliraportissaan, että veropohjan laajentaminen vähentäisi kilpailuun liittyviä ongelmia. Esimerkiksi nostetaan makeisten ja keksien väliset kilpailuneutraliteettiongelmat. Kilpailuvirasto haluaa kiinnittää huomiota siihen, että jos päädytään nykyisen makeisveron veropohjan laajentamiseen tullitariffinimikkeitä lisäämällä, saattaa se synnyttää uusia rajanveto-ongelmia esimerkiksi sokeria sisältävän ja sokeria sisältämättömän ruokaleivän välille.

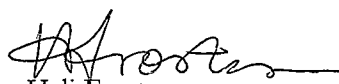
Kilpailuvirasto katsoo, että nykyiseen makeisveroon perustuvassa veromallissa kilpailuneutraliteettiongelmat säilyvät yhä. Tämä vuoksi joku muu työryhmän väliraportissa esitellyistä malleista olisi toivottavampi.

Ylijohtaja

Timo Mattila

Erikoistutkija

Heli Frosterus

Tiedoksi:

Työ- ja elinkeinoministeriö